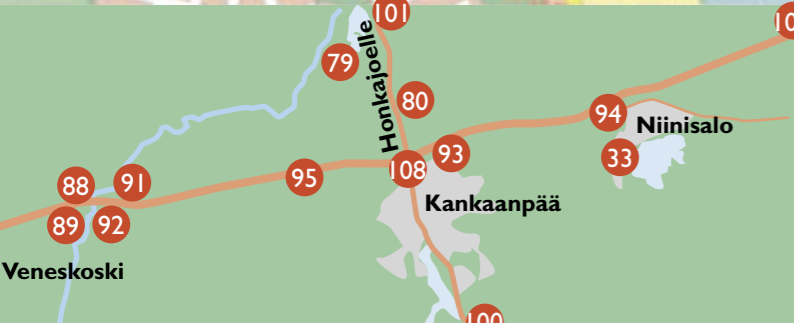
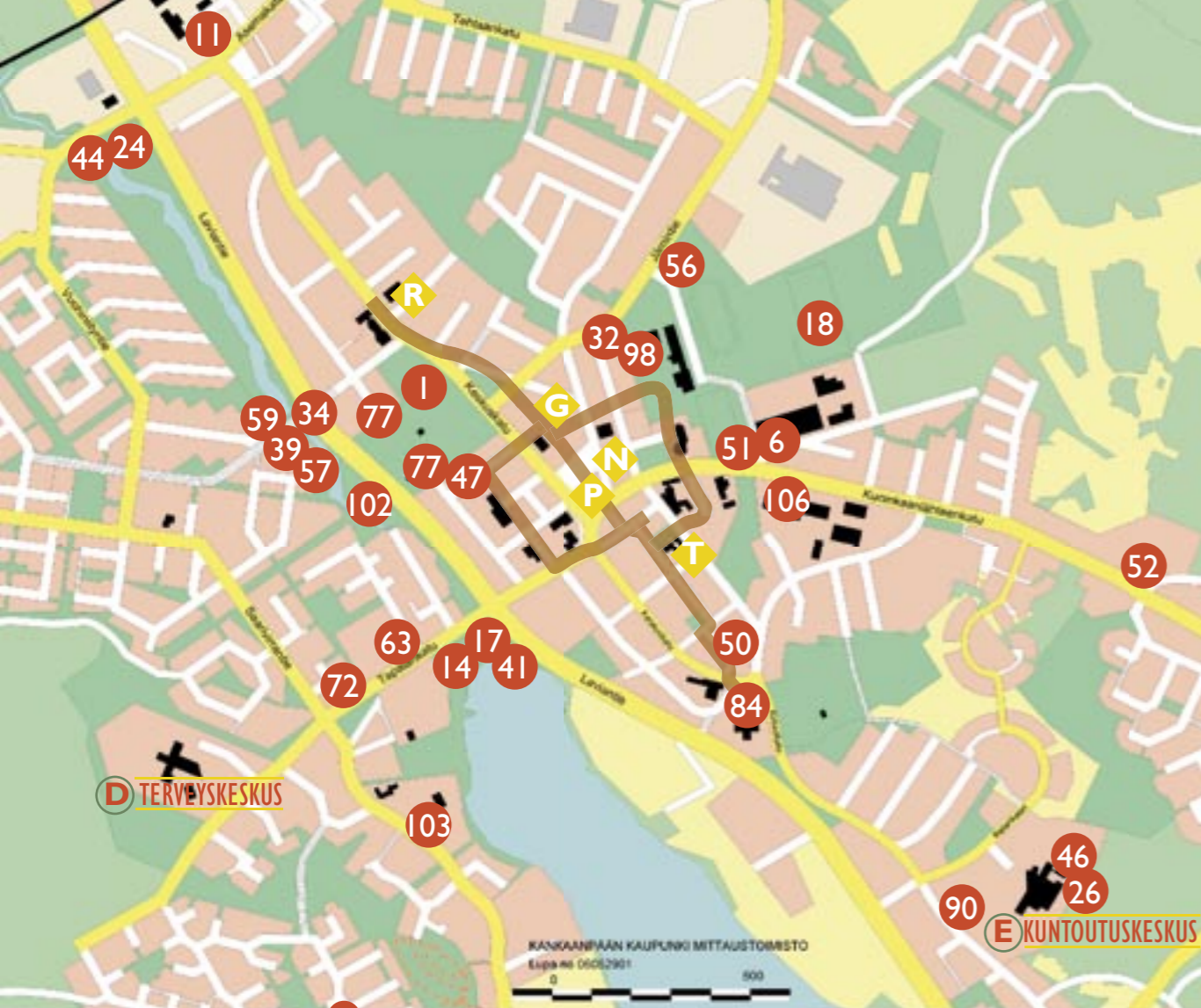
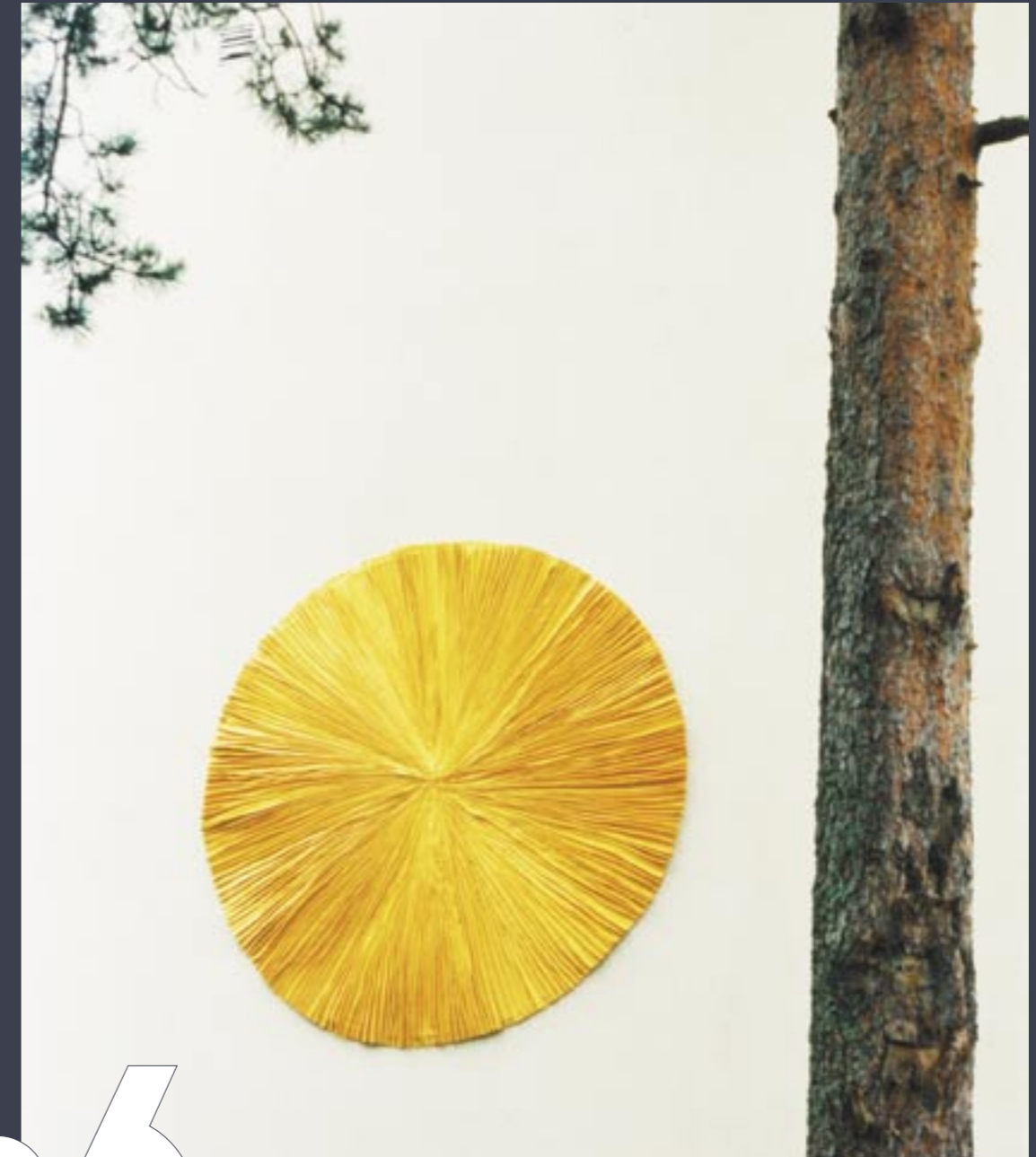


# KANKAANPÄÄN TAIDEKEHÄ



Roope Siironen Valometsä valmistuu Kankaanpään liittymään vuonna 2007.

Esitteen toimitus: Majja Anttila, Liisa Juhantalo; kannen teos: Helena Hyryläinen "Aurinko"; valokuvat: Majja Anttila (ellei kuvatekstissä toisin mainita); ulkoasu: viestintätoimisto nytheti; paino: Painoprisma, 2006



Taidekaupunki  
Kankaanpää

## Yleisinformaatio:

Kankaanpään kaupunki  
Kuninkaanlähteenkatu 12  
PL 36, 38701 Kankaanpää  
p. 02 57 700  
www.kankaanpää.fi

## Info-piste ja opaspalvelut:

Postelli  
Keskuskatu 51  
38700 Kankaanpää  
p. 02 577 2411

## Taideprojektit

Kankaanpään taidekoulu/  
Satakunnan Ammattikorkeakoulu  
Kuvataide  
Paasikivenkatu 24, 38700 Kankaanpää  
p. 02 620 6192 ja 02 620 6150



2006

# KANKAANPÄÄN KOLONIA

## MODERNISMIA POHJOIS-SATAKUNNASSA

Kankaanpään kasvu merkittäväksi kuvataiteen keskuksesi alkoi 1950 -luvun maaseudulla. Luova hulluus ja uskallus synnyttivät Kankaanpään taidekoulun. Vähitellen taide on tullut osaksi kaupungin identiteettiä.

Kuvanveistäjä Kauko Räike, taidemaalari Juhani Tarna sekä taidegraafikko Ensio Lamberg vaikuttivat Kankaanpäässä 1950-60 luvuilla. Taiteilijoiden ryhmää alettiin kutsua Kankaanpään Koloniaksi. Vilkas keskinäinen vuorovaikutus ja halu tehdä kuvataiteen aluepolitiikkaa synnyttivät Kankaanpään taideyhdistyksen ja yhdistyksen ylläpitämän taidekoulun vuonna 1965. Kyseessä oli maamme ensimmäinen päivätaidekoulu pääkaupungin ulkopuolella. Koulun värikäs historia nivoutuu kaupungin vilkkaan kasvun vuosiin. Sen asema vakiintui 1980-luvun lopulla koulun kunnallistamisen sekä vuonna 1995 valmistuneen uudisrakennuksen myötä. Vuodesta 1997 lähtien oppilaitos on kuulunut Satakunnan Ammattikorkeakouluun (SAMK Kuvataide).

Taidekoulun aktiivisten vaikuttajien myötä toteutettiin Kankaanpään kaupunkikuvaan ensimmäiset julkiset teokset. Kauko Räike suunnitteli työväenyhdistyksen talon julkisivuun 1971 korkokuvan tiilestä. Niin ikään Kauko Räikkeen ”Sampo vuorossa” -teos toteutettiin Kankaanpään yrittäjien varainkeruulla.

Liikuntakeskuksen edustalle hankittiin rakentamisen yhteydessä tilaustyönä vuonna 1972 Ossi Somman veistos ”Kotipesä”, joka symboloi kankaanpääläisten lempilajia pesäpalloa. Myöhemminkin hankintoja on täydennetty uudisrakentamisen yhteydessä. Kankaanpään virastokeskuksen pihalle sijoitettiin 1994 Ossi Somman ”Hänestä tulee vielä jotain” ja etuaukiolle saatiin valtion taideteostoimikunnan hankintana Kari Tykkyläisen teos ”Ajatus”. Lukion seinään muurattiin vuonna 1997 Pertti Mäkisen ja Reijo Paavilaisen suunnittelema tiireliefi ”Aivoni ajattelevi”.



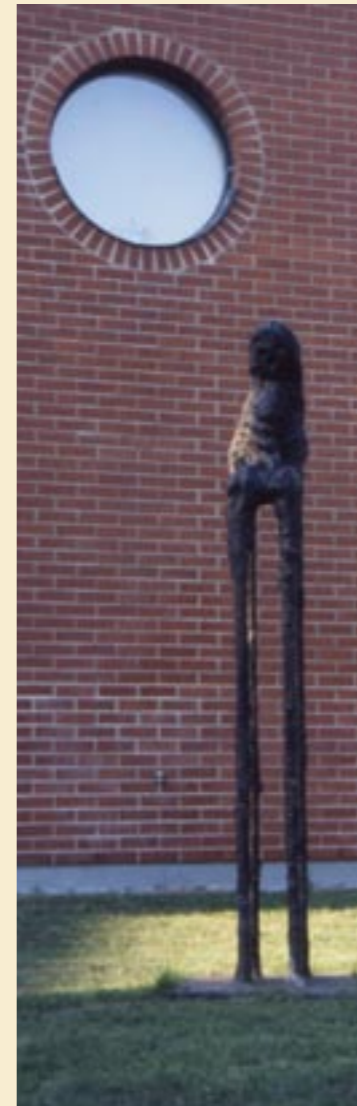
Kauko Räike: Torso. (Kuvat: Maija Anttila)

Kuvataiteen Kankaanpään koulukunnan esiin tuominen kaupunkikuvassa on ollut viime vuosien EU-rahoitteisen ydinkeskustaprojektin eräs keskeinen teema. Projektin myötä toteutettiin ensimmäiset mittavat seinämaalaukset Juhani Tarnan ”Värikulmat” ja ”Sisäinen ulkotila” sekä Marja Tarnan ”Maiseman helma”. Ossi Somman kantaa ottavien veistosten sarjaa on täydennetty ”Kotini on linnani” teoksella. Kauko Räikkeen ”Torso” sekä Sinikka Räikkeen ”Kasvu” -reliefi on valettu pronssiin ja sijoitettu kaupunkikuvaan.

### Perinteitä kunnioittaen figuuriveistoksia

Sotaveteraanien aloitteesta ja kansalaiskeräyksen avulla paljastettiin vuonna 2001 kirkkotarhaan kotirintamuistomerkki, Tapio Kettusen kaunis figuuriveistos ”Kai-paus”.

Vuonna 2004 kaupunki sai vastaanottaa Emil Cedercreutzin säätiöltä veistoksen ”Ensi kertaa mallina” pronssiin valettuna. Teos on alunperin vuodelta 1903. Teemaltaan taidekoulukaupunkiin sopiva veistos sijoitettiin saman aikakauden miljööseen, Kankaanpään opiston puistoon.



Ossi Somma: Hänestä tulee vielä jotain



Juhani Tarna: Värikulmat

”Täällä ei tarvitse olla erityisen sonnustautunut kulttuurieroihin lähtijäksi, kun tulee astuneeksi sisään kulttuuriin, Taidekehäksi nimetyllä ydinkeskustaa kiertävällä jalankulku-raitilla. Ei tarvitse varta vasten pyrkiä etsimään esteettisiä elämyksiä, vaan niitä voi saada arkiaskareita hoitaessaan.”

Kulttuuriministeri Suvi-Anne Siimes  
Kankaanpäässä 17.10.1998



Kauko Räike: Sampo vuorossa. Kalevalainen sampo -aihe on pohjoissatakuntalaisen yrittäjyyden väkevä symboli.

# KUVANVEISTON PERINNE ELÄÄ

## KANSAINVÄLISET JA KOTIMAISET TEKIJÄT ELÄVÄSSÄ VUOROVAIKUTUKSESSA



Villu Jaanisoo: Maaemon rakastaja.

*”Oman ajan taide on aurinkoa, joka valaisee maailmaa, jossa elämme.”*

*Juha Varto*

Kuvanveisto on ollut Kankaanpään taidekoulun vahvuus. Oppilaitoksesta on valmistunut monia nimekkäitä veistäjiä. Uudet työskentelytavat, erityisesti ammattitaiteilijoiden ja opiskelijoiden kansainväliset symposiumit ovat luoneet hyvän pohjan Taidekehän kehittämiseksi.

Ensimmäinen kuvanveistosymposium toteutui balttilais-tshekkiläisenä yhteistyönä vuonna 1995. Osallistujia oli 24 ja yhtä monta kuvanveistosta sijoitettiin Kankaanpään kaupunkiympäristöön. Teosten taiteellinen taso muodostui kautta linjan korkeaksi.

Vuonna 1997 järjestettiin pohjoismaisena yhteistyönä ja Kankaanpään kaupungin ydinkeskustaprojektiin liittyen toinen kansainvälinen kuvanveistosymposium. Tällöin toteutuivat mm. Einar Mar Gudvardarsonin teos ”Family” kaupungintalon kauniiseen mäntikköpuistoon ja Gunn Harbitzin ”Beach Stone

in Level” Ruokojärven rannalle. Kaikkiaan toteutettiin kaupunkikuvaan, rannalle ja puistoihin 22 teosta. Kivi on ollut antamassa Taidekehälle voimakkaan leiman.

Taiteilijaresidenssi Sotkan pihamaalle on sijoitettu islantilaisen Rosa Sigrun Jönsdottirin teos ”Istuinkivet”. Luonnonkiviin taiteilija on kaivertanut mytologisia hahmoja Islannin tarustosta. Kaupungintalon ja Sotkan väliseltä kalliolta on löytänyt paikansa islantilaisen Einar Mar Gudvardarsonin ja latvialaisen Karlis Ilen kuvanveistos, kansainvälisiin kontakteihin viittaava ”Riga – Reykjavik”.

Julkisen taiteen uusien muotojen etsiminen on tuottanut Kankaanpään taidekoulun vaikutuksesta myös tietäystä. Pori – Kankaanpää Taidetie toteutui EU-projektina vuosina 1996–2001. Reitin varrella on kymmenen veistosta, joista Kankaanpään alueelle sijoittuvat Antti Maasalon ”Maaemon viesti” ja valoteos ”Ajatuksen siivin”, Mindaukas Navakasin ”Landscape piece”, Villu Jaanisoos ”Päällekkäin” sekä Maarit Puhakan, Antti Immosen ja Mauri Lehiköisen teos ”Mietiskelijät”. Antti Pedrozon ”Valkoinen Torso” on pystytetty valtatie 23 varrelle Niinisalon varuskunnan risteyskseen vuonna 2000.



Pentti Mäkinen ja Reijo Paavilainen teos Memoria rakentuu ikivanhoista arkkitehtuurin peruselementeistä.



Latvialaisen Pauls Jaunzemis veistos Nimetön toimii Rimpirannan kohtaamispaikkana. Keskustan päiväkodin lapsia kevätretkellä. (Kuva Liisa Juhantalo)



Islantilaisen Einar Mar Gudvardarsonin teos Family kaupungintalon puistossa. Veistoksen pelkistetyt muodot on laakeroitu pyörimään akselinsa ympäri.



# TAIDEKEHÄ JA TAIDEPOLKU



- 26 **KUKKA**  
Michal Novotny 1995
- 27 **KIVIKIRVES**  
Pirkko Nuutinen 1995
- 28 **RUKOUS**  
Soli (Pia Hyppönen) 1995
- 29 **TOTEEMI**  
Anssi Taulu 1995
- 30 **KIVEN ELÄMÄ**  
Anitta Toivio 1995
- 31 **RAKKAUDEN  
HILJAISSUUS**  
Matti Varik 1995
- 32 **RIKOTUT IKKUNAT**  
Vytautas Zaltauškas 1995
- 33 **RELIEFI**  
Tiina Laasonen 1995
- 34 **MAAILMAVESI**  
Minna Sjöholm 1995
- 35 **MEANDERI**  
Johanna Huhtamaa, Julia Janka,  
Susanna Vasu, Taina Heino 1995
- 36 **MUOTOKUVA**  
Anitta Toivio 1996
- 37 **AIVONI AJATTELEVI**  
Pertti Mäkinen, Reijo Paavilainen 1996
- 38 **KOLME KUNINGASTA**  
Liv Due 1997
- 39 **KOLMENYMPYRÄN  
KOHTAAMINEN**  
Miloslav Fekar 1997
- 40 **FAMILY**  
Einar Mar Gudvardarson 1997
- 41 **BEACH STONE  
IN LEVEL**  
Gunn Harbitz 1997
- 42 **LOVELY PLACE**  
Ilpo Heinänen 1997
- 43 **DELET**  
Simon Häggblom 1997
- 44 **NAISEN TORSO**  
Antti Immonen 1997
- 45 **MAAEMON  
RAKASTAJA**  
Villu Jaanisoo 1997
- 46 **SUHDE**  
Villu Jaanisoo 1997
- 47 **KIVIKUKKA**  
Liisa Juhantalo 1997
- 48 **NIMETÖN**  
Börkur Jönsson 1997
- 49 **HOLE STORY**  
Talvikki Lehtinen 1997
- 50 **KETTU**  
Mari Luukko 1997
- 51 **AIKAKAPSELI**  
Markku Ojala 1997-2000
- 52 **HYRRÄ**  
Reijo Paavilainen, Pertti Mäkinen 1997
- 53 **PERHONEN**  
Sakari Peltola 1997

Kierrä Taidekehä, kulje Taidepolku päästä päähän, juokse tai pyöräile kuntoillen pidempi taidelenkki. Katsele kaupunkiasi, koe löytämisen iloa. Etsi, pysähdy, viivähä, tutustu taiteen maailmaan.

Kartalle on sijoitettu kaupungin julkisessa ulkotilassa sijaitsevat teokset. Taidekehän ulkopuolelle sijoitetut teokset löytyvät takakannen kartoilta ja luettelosta pallolla merkittyinä

Taidekehän idea syntyi vuonna 1996 ydinkeskustan kehittämissuunnitelman Katseet Kankaanpäähen yhteydessä, kun vuoden 1995 kivisymposiumin veistokset oli sijoitettu kaupunkitilaan. Kaupunkisuunnittelun ja taiteen vuoropuhelua haluttiin vahvistaa ja taide nähtiin oleellisena imagotekijänä kaupungille.

Arkkitehtitoimisto A-konsulttien visiosta sai alkunsa Taidekehä, ydinkeskustaa kiertävä, vähitellen täydentyvä jalankulkuraitti, jolla pyritään korkeatasoiseen ympäristörakentamiseen ja luomaan puitteet erilaisille taideteoksille. Taidepolku lävistää keskustan.

Taidekehän 10-vuotisen historian ai-

kana on teosten määrä noussut yli sadan taidekouluun, kaupungin ja taideyhdistyksen yhteistyöllä sekä monipuolisen EU-projektitoiminnan tuloksena. Taidekehän reittiä on parannettu vaiheittain. Nyt sen tunnistaa noppakivinauhoista ja Taidekehän logosta, joka toistuu kivipollareissa ja katuun asennetuissa tunnuslaatoissa. Kavennetut tai keski-saarekkein varustetut suojatiet pääkatujen yli toimivat samalla "portteina" ydinkeskustaan. Teosten ja tekijöiden nimet löytyvät teosten luota laattoihin kaiverrettuina. Taidekehällä on kolme opastaulua: Taidekoulu edustalla Eläintorin reunassa, Kulttuurikorttelissa ja torirakennuksen seinässä.

**Taidekehän löytää internetistä [www.kankaanpaa.fi](http://www.kankaanpaa.fi) etusivulla mainitusta Taidekehä -linkistä.**

## KANKAANPÄÄN TAIDETEOSLUETTELO

- |  |   |   |
|--|---|---|
| • 1 <b>VAKAUMUKSENSA<br/>PUOLESTA KAATUNEI-<br/>DEN MUISTOMERKKI</b><br>Kauko Räike 1953 | 7 <b>KOTIPESÄ</b><br>Ossi Somma 1976                        | 13 <b>ENKELI</b><br>Valts Barkans 1995          |
| 2 <b>KASVU</b><br>Sinikka Räike 1964/1998  | 8 <b>YHTEISVASTUU</b><br>Marjaana Tykkyläinen 1985          | • 14 <b>NIMETÖN</b><br>Timo Hannunen 1995       |
| 3 <b>TORSO</b><br>Kauko Räike 1971/1998  | 9 <b>NUORUUS</b><br>Marjo-Riitta Kohtamäki 1991             | 15 <b>KOTKA</b><br>Karlis Ile 1995              |
| 4 <b>TIILIKORKOKUVA</b><br>Kauko Räike 1971  | 10 <b>AJATUS</b><br>Kari Tykkyläinen 1992                   | 16 <b>NIMETÖN</b><br>Antti Immonen 1995         |
| 5 <b>SAMPO VUORESSA</b><br>Kauko Räike 1975  | • 11 <b>PELLE</b><br>Matti Kalkamo,<br>Heli Ryhänen 1994    | • 17 <b>NIMETÖN</b><br>Pauls Jaunzems 1995      |
| • 6 <b>KAVERUKSET</b><br>Lauri Räike 1976  | 12 <b>HÄNESTÄ TULEE<br/>VIELÄ JOTAIN</b><br>Ossi Somma 1994 | • 18 <b>LEPO</b><br>Liisa Juhantalo 1995        |
|  |   | 19 <b>AURINKOPYÖRÄ</b><br>Martina Klouzova 1995 |

- |   |  |   |
|---|--|---|
| 20 <b>HYPPIY</b><br>Marianne Laiti 1995 | 21 <b>KANKAANPÄÄ<br/>FINDS COLUMBUS</b><br>Mauri Lehikoinen 1995 | 22 <b>MAAGEENI</b><br>Tobias Mellberg 1995      |
| 23 <b>EMO</b><br>Marko Mertala 1995     | • 24 <b>MEMORIA</b><br>Pertti Mäkinen,<br>Reijo Paavilainen 1995 | 25 <b>THIS PLACE</b><br>Mindauskas Navakas 1995 |

## MODERNIN JULKISEN ARKKITEHTUURIN KOHTEET

- A. Kaupungintalo 1967  
Arkkitehdit Kaija ja Heikki Siren
- B. Liikuntakeskus  
Uimahalli 1970, Palloiluhalli 1975
- C. Seurakuntakeskus 1971  
Arkkitehdit Kaija ja Heikki Siren
- D. Terveyskeskus 1985  
Arkkitehtitoimisto Veikko Youtilainen
- E. Kankaanpään kuntoutuskeskus 1991  
Arkkitehtitoimisto Helamaa & Heiskanen
- F. Kankaanpään virastokeskus 1992  
Arkkitehtitoimisto Kouvo & Partanen
- G. Taidekoulu 1995  
Arkkitehtitoimisto Kouvo & Partanen
- H. Lukio 1996  
Arkkitehtitoimisto Küttner ky
- I. Musiikkiopisto 2001  
Arkkitehtitoimisto Küttner ky

- 54 **HAMMERKLAVIER**  
Maarit Puhakka 1997
- 55 **ORWELL**  
Tommi Sarkapalo 1997
- 56 **EKSTROVERTIT**  
Tero Simonen 1997
- 57 **RIIMUKIVI**  
Anne Toivanen 1997
- 58 **K I**  
Mari Toivanen 1997
- 59 **CONSTRUCTION, STEPS - MONUMENT**  
Petra Valentova 1997
- 60 **KAISA**  
Tommi Sarkapalo 1997
- 61 **VÄRIKULMAT**  
Juhani Tarna 1997
- 62 **SISÄINEN ULKOTILA**  
Juhani Tarna 1998
- 63 **MAISEMAN HELMA**  
Marja Tarna 1998
- 64 **KOTINI ON LINNANI**  
Ossi Somma 1997 / 1998
- 65 **KOSKETUS**  
Erikka Fyrand 1998
- 66 **PORTRAIT**  
Anne Alho 1998
- 67 **VUODE**  
Ensio Härkönen 1998
- 68 **MOLSKI**  
Antti Raitala 1998
- 69 **KYTKETTY**  
Anssi Taulu 1998
- 70 **KEVÄT**  
Sirpa Vartti 1998
- 71 **PÖLLÖ JA KÄÄRME LAULAA LILITHIN OOPPERAA**  
Antti Immonen 1999
- 72 **AINO**  
Paula Salmela 1999
- 73 **MUOTIT**  
Päivi Jokinen 1999
- 74 **MERKIT**  
Päivi Jokinen 1999
- 75 **AAMIAINEN NURMIKOLLA**  
Tiina Laasonen 1999
- 76 **JÄLJET**  
Virve Lilja 1999
- 77 **ARBOS, hautausmaan portit**  
Maarit Puhakka 1999
- 78 **TIILIPORTTI**  
Toivo Lepistö, Ensio Härkönen 2000
- 79 **VERKKO**  
Ensio Härkönen 2000
- 80 **ILTARUSKO**  
Ilpo Heinänen 2000
- 81 **RIGA – REYKJAVIK**  
Einar Mar Gudvardarson, Karlis Ile 2000
- 82 **ISTUINKIVET**  
Rosa Sigrun Jönsdottir 2000
- 83 **MYLLYNKIVI**  
Sakari Peltola 2000
- 84 **KAIPAUS**  
Tapio Kettunen 2001
- 85 **KASVOT**  
Pia Haapala 2001
- 86 **KUULEMMEKO**  
Erja Kujansuu 2001
- 87 **OTE**  
Tarja Takkinen 2001
- 88 **AJATUKSEN SIIVIN**  
Antti Maasalo 1997
- 89 **MAAEMON VIESTI**  
Antti Maasalo 1997
- 90 **LÖYDETTY AIKA**  
Maarit Puhakka, Anitta Toivio, Timo Hannunen, Tero Liljamo, Marko Mertala, Ilpo Heinänen, Mikko Karvinen 1998
- 91 **LANDSCAPE PIECE**  
Mindaukas Navakas 1998
- 92 **PÄÄLLEKKÄIN**  
Villu Jaanisoo 1998
- 93 **MIETISKELIJÄT**  
Maarit Puhakka, Antti Immonen, Mauri Lehikoinen 1998
- 94 **VALKOINEN TORSO**  
Antti Pedrozo 2000
- 95 **ODOTUS**  
Kaia Tamminen 2001
- 96 **AURINKO**  
Helena Hyyryläinen 2002
- 97 **TARU**  
Tao Huang, Anni Paunila, Heini Riitahuhta 2003
- 98 **UUNIVEISTOS**  
Pekka Paikkari 2003
- 99 **LXXXII**  
Lars Holmström 2003
- 100 **PESÄPALLO**  
Liisa Juhantalo 2003
- 101 **LAMMAS**  
Marja Patrikainen 2003
- 102 **VALTAISTUIN**  
Antti Pedrozo 2004
- 103 **ENSI KERTAA MALLINA**  
Emil Cedercreutz 1903/2004
- 104 **APRIL**  
Ensio Härkönen 2004
- 105 **KAVIOURA**  
Liisa Juhantalo 2004
- 106 **TYÖ TEKIJÄÄNSÄ KIITTÄÄ**  
Hanna Luukkonen 2006
- 107 **RAUHANKYYHKY**  
Reijo Paavilainen, Pertti Mäkinen 2006
- 108 **VALOMETSÄ**  
Roope Siirainen 2007

”Taidekehä ja Taidepolku luovat fyysiset puitteet taideteoksille, hahmottavat kehystarinan, jota yksittäiset teokset täydentävät rönnyileväksi kertomukseksi. Taidekehä on alati muuttuva, vanhetessaan kypsä; se toteutetaan askel askeleelta, se koostuu pysyvistä ja vaihtuvista osasista, se muuttuu vuorokauden ja vuodenaikojen mukana. Taidekehä kasvaa paikallisen – paikkakunnan, sen asukkaiden ja tekijöiden – ja ulkopuolisten aatevirtausten, kutsuttujen taiteilijoiden ja satunnaisten kävijöiden vuorovaikutuksesta.”  
Staffan Lodenius, Arkkitehtitoimisto A-konsultit 1997



Taidekehän logon, tunnuslaatan ja Katset Kankaanpään mitalin ovat suunnitelleet kuvanveistäjät Pertti Mäkinen ja Reijo Paavilainen. Tunnukslaatta on katukiveykseen asennettava betonilaatta, jonka yläpintaan on upotettu teräksinen Taidekehän logo. Logon pintaan kaiverretaan laatan hankkineen yrityksen, yhteisön tai järjestön nimi. Mitali jää muistoksi ja Taidekehälle jää pysyvä jälki. Tuotto kohdistetaan taideperinnön ylläpitoon.



## GALLERIOITA

Kankaanpääläistä taidekulttuuria rikastavat lukuisat näyttelytilat ja taidekahvilat. Useimmissa on säännöllistä taidenäyttelytoimintaa ympäri vuoden.

### T Kankaanpään taidekoulun galleria

Satakunnan ammattikorkeakoulu,  
Kuvataide  
Paasikivenkatu 24  
p. 02 620 6150 ja 02 620 6191  
www.samk.fi



### R Galleria Taide ja Kehys Räikkälä

Taidemyynti, kehystystyöt ja taidetarvikkeet  
Keskuskatu 33  
p. 02 572 1254  
www.taideraikkala.com

### G Kankaanpään galleria

Vaihtuvia näyttelyitä  
Pohjois-Satakunnan Alueopisto  
Jämintie 2  
p. 02 577 2440 ja 02 577 2448  
www.psao.fi



### Kaupunginmuseo

Kauko ja Sinikka  
Räikkeen kokoelmat  
Museokatu 10, Niinisalo  
p. 02 578 7454  
www.kankaanpaa.fi

## TAIDEKAHVILOITA



**P Postelli**  
Galleria ja lahjatavaramyymälä, matkailuinfo  
Keskuskatu 51  
p. 02 577 2411  
www.kankaanpaantaitotiimi.fi

### Pettu-Eerikin Hovi

Antiikkia, vaihtuvia näyttelyitä, ruokapalvelua  
Venestie 480  
38760 Venesjärvi (Kankaanpää)  
p. 02 578 9310  
http://pettueerikki.tripod.com



### N Taidekahvila Naula

Vaihtuvia näyttelyitä  
Torikatu 15  
p. 02 578 8834  
www.naula.info

## TAITEILIJARESIDENSSI

### S Sotka

Satakunnan ammattikorkeakoulu  
Kuvataide  
Majoitus- ja työskentelytilat ulkomaisille ja suomalaisille taiteilijoille ja taideopettajille  
p. 02 6206150 ja 02 6206191  
http://www.artists.fi/studio/suomi\_ateljeetluettelo.html#sotka



# TIILI- JA TAIDEKAUPUNKI KANKAILLA



Pekka Paikkari: Uuniveistos 2003. (Kuva Pekka Paikkari)



Tiiliportti Työn raskaan raatajat symboloi kankaanpääläistä tiiliteollisuutta. Suunnittelu ja lahjoitus teollisuusneuvos Toivo Lepistö/Pansia Oy, reliefit kuvanveistäjä Ensio Härkönen.



Kari Tykkyläisen teos Ajatus valmistui Valtion taideteostoimikunnan tilaustyönä 1992. Kankaanpään virastokeskus, Arkk. tsto Kouvo & Partanen.

Kankaanpää on nuori kaupunki, jolle pohjoissatakuntalainen karu kangasluonto ja tiilirakentamisen perinne ovat luoneet tunnistettavan ilmeen. Kankaanpäässä on arvostettu hyvää suunnittelua niin julkisessa rakentamisessa kuin kaupunkisuunnittelussakin. Modernia kaupunkikuvaa täydentää runsas julkinen taide. Tunnustuksena pitkäjänteisestä työstä kaupunki sai vastaanottaa Suomen Arkkitehtiunion SAFAPalkinnon vuonna 2000.

Kankaanpäälaisestä maaperästä on pitkään valmistettu punatiiliä, ensin käsityöverstaissa ja sittemmin teollisesti. Tämä paikallinen perimä näkyy kaupunkikuvassa. Kaupungin keskeiset julkiset rakennukset, kaupungintalo, liikuntakeskus ja seurakuntakeskus ovat pelkistettyä ajattoman kaunista "Siren-arkkitehtuuria". Kauko Räike aloitti punatiilen taiteellisen veistämissen Kankaanpäässä. Tiilireliefi "Kasvu" valmistui Kankaanpään kaupunginhallituksen huoneeseen kaupungintalon rakennusvaiheessa 1967. Punatiiliä on käytetty myös ympäristörakentamisessa muun muassa Linnanpuistossa sekä taideteosten ja -installaatioiden materiaalina.

Kaupungin tiili-ilme rikastui vuoden 2003 laajan Hehku-näyttelyn myötä. Keraamikot, kuvanveistäjät ja taideopiskelijat esittelivät tiili- ja keramiikkateoksia eri puolilla kaupunkia. Pysyväksi jäivät kuuden mestarimuurarin

ja taiteilija Pekka Paikkarin talkootyönä rakentama "Uuniveistos" jäähallin edustalle sekä keraamikkojen Heini Riitahuhan, Anni Paunilan ja Tao Huangin teos "Taru", muuntamon seiniin kaakeloitu satumailma. Myös kankaanpäälainen pesäpallo sai uuden symbolin Laviantien nurmikolle.

Taidekaupunki on todellisuutta. Taidetta syntyy kaupunkiimme enenevässä määrin myös yksityisten tahojen ja eri yhteisöjen aloitteesta. Tuorein esimerkki on vuonna 2006 valmistunut Hanna Luukkosen teos "Työ tekijäänsä kiittää" Pohjois-Satakunnan ammatti-instituutin sisäänkäynnin yhteydessä. Puolustusvoimien Kansainvälisen Keskuksen tilaamana paljastettiin 24.10.2006 Kankaanpään Niinisolossa tehdyn suomalaisen 50-vuotisen rauhanturvatyön symbolina Pertti Mäkisen ja Reijo Paavilaisen teos "Rauhankyyhky".



Hehku-näyttelyn yhteydessä valmistui muuntamon kaakeloitu aiheena metsän sadut. Taru teoksen toteuttivat Heini Riitahuhta, Anni Paunila ja Tao Huang.



Anitta Toivion veistos Muotokuva. Teos syntyi keraamisen kuvanveiston kurssilla 1996. Kankaanpään taidekoulu 1995, Arkk. tsto Kouvo & Partanen.



Taiteilija Sergei Aloian Menneen kesän äänet oli esillä syksyllä 2004. Kankaanpään kaupungintalo 1967, arkkitehdit Kaija ja Heikki Siren

Kiviveistosten lujuutta haastavat uudet materiaalit ja taiteen alati muuttuva vuoropuhelu. Lumi- jää- turve- ja pajuteokset ovat lyhytikäisiä, mutta säilyvät muistoina ja kuvina. Yhteisölliset taidetapahtumat vahvistavat osallistujien tunnesiteitä taidekaupungin paikkoihin. Omien kokemusten ainutlaatuinen taidehistoria tulee Taidekehän muutosten myötä toivottavasti yhä useamman kehällä kulkijan elämisen todellisuudeksi.

# KESÄNÄYTTELYITÄ



Kankaan päät näyttelyn tekstiiliteokset värivät kaupunkikuvaa kesällä 2002. Vasemmalla Ulla-Maija Vikmanin Viisi keinua Puistossa ja oikealla Maiju Ahlgrénin teos Arkiunelmia.

”Taas” näyttely kesällä 1998 oli ensimmäinen julkiseen kaupunkitilaan ulos sijoitettu taidenäyttely Kankaanpäässä. ”Kesällä kerran” toteutui vuonna 1999. Molempiin näyttelyihin kutsuttiin Kankaanpään taidekoulusta valmistuneita kuvataiteilijoita.

Väriä oli laaja paikallisten taiteilijoiden näyttely Taidekehällä, gallerioissa ja näyteikkunoilla vuonna 2001. Järjestäjänä oli Kankaanpään taideyhdistys ry, joka ryhtyi laajan kesänäyttelyn järjestäjäksi myös 2002, kun Kankaanpäästä kotoisin oleva Maija Pellonpää-Forss valittiin vuoden tekstiilitaiteilijaksi. Kankaan päät -näyttely esitteli kaupungin ulkotiloissa suomalaista tekstiilitaidetta 15 tekstiilitaiteilijan voimin samalla kun gallerioissa oli esillä intiimimpää tekstiilitaidetta. Kankaanpään kirkossa aloitettiin Hartauskuvia -näyttelyiden sarja.



Pohjoismaisessa turveveistosymposiumissa rakennettiin kymmenen teosta vuonna 1998. Istumapaikkana Anne Kaurinin ja Evelyn Scobien teos Välissä.

Kesänäyttelyt tuovat vuosittain vaihtelua Kankaanpään kesään. Avajaisiin liittyvistä taidepromenadeista on tullut suosittuja tapahtumia. Pohjois-Satakunnan Taideviikko taas on vakiintunut kaikkia taidemuotoja yhdistäväksi tapahtumaksi. Taidekoulun opiskelijoiden yhdistys TEHDAS ry on vuodesta 2000 lähtien toteuttanut omintakeisia performansseja ja taidetapahtumia rikastaen paikallista elämää ja levittäytyen laajalti Suomeen.

Mittavaa taidetapahtumien vuotta vietettiin vuonna 2005, jolloin Kankaanpään taideyhdistys ry, Kankaanpään taidekoulu, nykyisin Satakunnan ammattikorkeakoulu kuvataide ja Kankaanpään musiikkiopisto viettivät 40-vuotisjuhlaan.

*”Taiteen avulla voidaan parantaa ympäristön laatua, antaa yleisölle mahdollisuus kokea tutussa miljöössä uusia asioita ja kasvattaa vastuuta ja ymmärrystä kotikultuurista. Taideteokset luovat uutta sosiaalista miljöötä, jossa ihmiset voivat kohdata, mutta vähintäänkin teokset antavat esitelypaikalleen omaa merkitystä.”*

*Matti Velhonoja*

# YMPÄRISTÖTAIDETTA



Erja Honkanen: Pyykkipäivä. Taas -näyttely 1998. (Kuvat: Maija Anttila)



Leijonapuisto uudistui kesällä 2005 kaupunginpuutarhuri Ilpo Möttösen suunnittelemana.

*”Taiteen prosessit heijastavat yhteiskunnan muutoksia ja liikettä. Taiteilijat toimivat aikamme tuntosarvina ja kohtaavat yleisönsä välittömimmin kaupunkitilassa.”*

*Liisa Juhantalo*



Lumi ja jää ovat innoittaneet Kankaanpään taidekoulun veistäjiä toteuttamaan vuosittain teoksia Kankaanpään ja lähikuntiin.

# KOKEILEVIA PROJEKTEJA